Megjelent a Pálos olvasókönyv

2024/01/30

A Magyar Pálos Rend és az OSZK évtizedes együttműködésének újabb eredményeként látott napvilágot a több mint 750 oldalas irodalmi antológia.

A Magyar Pálos Rend és az OSZK évtizedes együttműködésének újabb eredményeként megjelent a *Pálos olvasókönyv*.

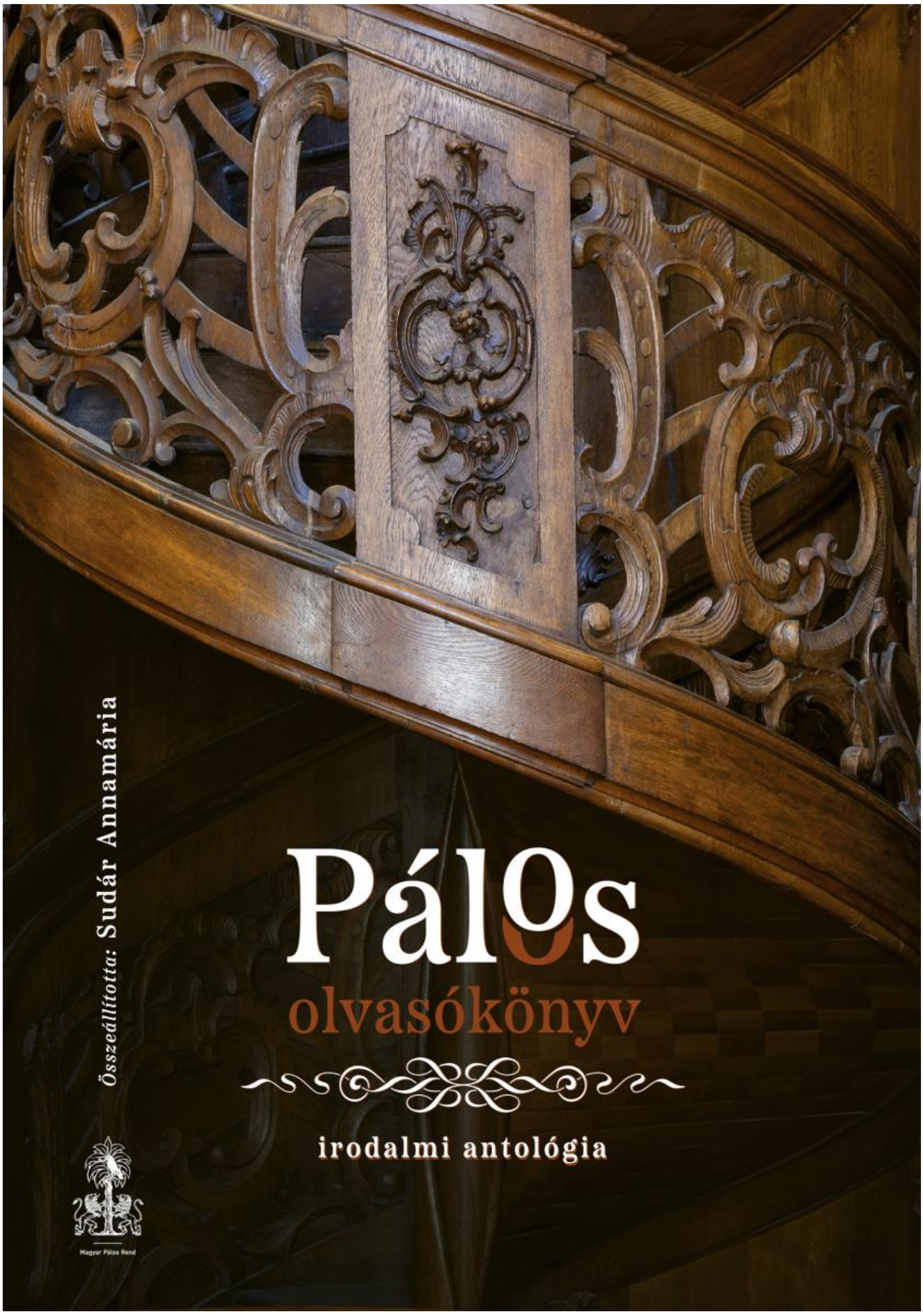
Összeállította: Sudár Annamária
Pálos
olvasókönyv
irodalmi antológia
Magyar Pálos Rend

[1]A több mint 750 oldalas irodalmi antológia az egyetlen magyar alapítású és ma is létező férfi szerzetesrend történetét, kiemelkedő alakjait irodalmi szemelvények és teljes művek segítségével mutatja be.

Az ismeretterjesztés céljából készült kiadvány lapjain pálosoktól és pálosokról olvashat az érdeklődő. A fejezeteket és az egyes témákat esszék vezetik be, amelyek hátteret adnak az adott részben szereplő témáknak és személyeknek.

A pálos szerzők – köztük Gyöngyösi Gergely, Ányos Pál, Verseghy Ferenc és Virág Benedek – művei mellett, a rendről, illetve a rendhez kapcsolódóan számos jeles magyar szerzőtől olvashat az érdeklődő – Arany Jánostól, Kosztolányi Dezsőn és Weöres Sándoron át Szepesi Attiláig; Jókai Mórtól, Gárdonyi Gézán és Márai Sándoron keresztül Tandori Dezsőig.

A pálos rend és az OSZK közös kiadásában megjelent kötet célja az érdeklődés felkeltése pálos szerzők művei, illetve a pálosokhoz kapcsolódó irodalmi művek, s ezen keresztül a rend iránt.

A kötetet válogatta, szerkesztette, az előszót, valamint a fejezetek bevezető szövegeit a szakirodalom felhasználásával írta és a jegyzeteket összeállította:
Sudár Annamária (Főigazgatói Kabinet).

A szakmai lektorálás *Mann Jolán* (Főigazgatói Kabinet) és *Sarbak Gábor* (ELKH-OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport) munkája.

Könyvterv és nyomdai előkészítés: *Török Máté*.

A kötet kapható **[2] az OSZK boltjában,**
illetve megrendelhető a kiadvanytar@oszk.hu **[3] e-mail-címen.**

Részlet a szerkesztői előszóból

A budapesti Központi Papnevelde könyvtára

[4]„Az elmúlt években megrendezett pálos kiállítások tárlatvezetésein sokszor hangzott el, hogy a rend emlékezete csaknem kihullott a magyarság gondolkodásából, hogy Remete Szent Pál szerzete – amely a középkorban és a kora újkorban, valamint a XVIII. századi felvirágzás évtizedeiben jelentős szerepet játszott az ország történetében, művelődéstörténetében, azaz szervesen beágyazódott Magyarország évszázadaiba – a II. József nevéhez fűződő, 1786-os feloszlatást követően lassan szinte ismeretlenné vált a magyarok számára.

Az ún. hosszú XIX. századnál is hosszabb idő, csaknem százötven év volt, amikor a pálosok nem lehettek jelen az ország történetében. Az 1786-ban mintegy háromszáz fős rend utolsó, örökfogadalmas tagja, Kristóffy Gáspár Remete Szent Pál ünnepén hunyt el 1845-ben. Hiába élte túl több mint fél évszázaddal rendje feloszlatását, az ő élete sem ívelhette át a több emberöltőnyi időbeli szakadékot; s a szóbeli áthagyományozás nemzedékről nemzedékre szálló, a szerzetesi közösségekben kulcsfontosságú folyamata ezzel megszakadt Magyarországon.

A pálosok lassú elfelejtésének időszaka ugyanakkor egybeesett nemzetté válásunk kulturális, majd politikai folyamatával, amelyben – részben már korábban is létező elemek felhasználásával – „definiálódtak” nemzeti jelképeink is. A pálos szerzők jelen voltak a modern magyar irodalom megszületésének bölcsőjénél, a felvilágosodásnak nevezett irodalomtörténeti korszak kezdetén, az 1770-es, 80-as években, de a reformkori magyar irodalom kibontakozásának nagy korszakában – az 1830-as, 40-es években – egyrészt már maguk „a pálos szerzők” sem éltek, másrészt addigra eltelt csaknem két emberöltő is a rend feloszlatása óta. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc, a Haynau-féle megtorlás, a Deák Ferenc nevével jelzett passzív rezisztencia évei, majd a kiegyezéssel megszülető Osztrák–Magyar Monarchia, a polgárosodó és a kapitalizálódó ország, az 1896-os millennium, aztán a századforduló, az első világháború, majd a trianoni békediktátum s a Horthy-korszak első időszaka… A pálosok nem voltak jelen – már az emlékezetben sem. S noha Jókai Mór regényt írt a rend nagy formátumú tagjáról, Fráter Györgyről, amely 1893-ban jelent meg először, a társadalmi és irodalmi érdeklődés a pálosok iránt csak az 1920-as években erősödött fel újra igazán, amikor felmerült a rend „hazahozásának” gondolata.

1934-ben aztán visszatértek a pálosok, de csak alig másfél évtized adatott számukra, hiszen 1950-ben a kommunista vezetés – más szerzetesrendekkel együtt – a pálos rendet is feloszlatta, így 1989-ig csak titokban működhettek tovább.”

Kapcsolódó tartalmak:

A márianosztrai pálos kiállítás megújítása [5]

Az OSZK-ban újult meg a magyar nyelvemléket is tartalmazó, Częstochowában őrzött latin nyelvű kódex [6]

Sudár Annamária munkatársunk kapta meg elsőként Magyarországon a pálos rend kitüntető oklevelét [7]

Pálosaink a fehér barátok – 3D-s virtuális kiállítás [8]

2024/03/02 - 13:18

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/megjelent-palos-olvasokonyv

Hivatkozások:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/palos_olvasokonyv_borito.jpg
[2] https://oszk.hu/kiadvany/palos-olvasokonyv
[3] http://kiadvanytar@oszk.hu
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Palos-olvasokonyv_kozponti-papnevelde-konyvtara_klap_p20_002_01.jpg
[5] https://www.oszk.hu/hirek/marianosztrai-palos-kiallitas-megujitasa
[6] https://www.oszk.hu/hirek/az-oszk-ban-ujult-meg-czestochowaban-orzott-latin-nyelvu-kodex
[7] https://www.oszk.hu/hirek/sudar-annamaria-munkatarsunk-kapta-meg-elsokent-magyarorszagon-palos-rend-kitunteto-oklevelet
[8] https://paloskiallitas.oszk.hu/
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon